

„Stosowanie i wykonywanie środków wychowawczych, w tym środka tymczasowego, w kontekście specyfiki funkcjonowania młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii”

Olsztyn 21-22 września 2011 r.

„Funkcjonowanie Centralnego Systemu Kierowania Nieletnich do MOW i MOS.

Wnioski z siedmioletnich doświadczeń.

**Problemy praktyki placówek wychowawczo-
resocjalizacyjnych, resocjalizacyjno-rewalidacyjnych
i socjoterapeutycznych - uwarunkowania prawne w
kontekście realiów kierowania i umieszczania nieletnich”**

Andrzej Laskowski

**Wydział Resocjalizacji i Socjoterapii
Ośrodek Rozwoju Edukacji**

- **Wydział Resocjalizacji i Socjoterapii ORE** wykonuje działania związane z prowadzeniem *Centralnego systemu wskazywania miejsc dla nieletnich* oraz poprawą jakości systemu resocjalizacji i socjoterapii młodzieży w Polsce w zakresie efektywności oddziaływań wychowawczych w placówkach MOW i MOS. Współpracuje z kuratoriami oświaty, starostwami powiatowymi, placówkami MOW, MOS, sądami rejonowymi, policją oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci zagrożonych demoralizacją lub zdemoralizowanych.
- **Do zadań Wydziału należy:**
- Prowadzenie baz danych dotyczących młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii oraz nieletnich posiadających postanowienie sądu o zastosowaniu środka wychowawczego, prowadzenie centralnego systemu wskazywania miejsc dla nieletnich w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii;
- **Opracowywanie analiz i propozycji rozwiązań dotyczących problemów merytorycznych i organizacyjnych, wynikających z ponadresortowego charakteru działań resocjalizacyjnych - Problemy wspólne z MPiPS, MS, MZ, Policją oraz wymogami RPD i RPO;**
- **Udział w działaniach służących koordynacji i integracji systemu resocjalizacji nieletnich w obszarze edukacji z systemem ogólnokrajowym;**
- Opracowywanie analiz i raportów związanych z problematyką umieszczenia i pobytu młodzieży w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, w tym dotyczących stopnia wykorzystania oraz zapotrzebowania na miejsca w tych ośrodkach;
- Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz kuratoriami oświaty w zakresie obejmującym zabezpieczenie miejsc dla nieletnich w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych;
- **Przygotowywanie i realizacja ogólnokrajowych programów doskonalenia zawodowego nauczycieli, opracowywanie materiałów edukacyjnych oraz przygotowywanie osób realizujących te programy, w zakresie resocjalizacji i socjoterapii, w tym planowanie i realizowanie działań podnoszących jakość pracy MOW i MOS;**
- **Promowanie działalności innowacyjnej w zakresie resocjalizacji i socjoterapii, w tym prowadzenie działalności wydawniczej.**

Przepisy regulujące zadania i kompetencje ORE w zakresie udziału w realizacji postanowień sądowych o zastosowaniu środka wychowawczego o umieszczeniu w MOW lub MOS.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lipca 2004 r. *w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii;*
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 grudnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii.

Wyżej wymienione przepisy są aktami wykonawczymi
do *art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982r.
o postępowaniu w sprawach nieletnich.*

Uwaga: Ośrodek Rozwoju Edukacji nie jest organem prowadzącym placówki, nie powołuje ich, ani nie sprawuje nad nimi nadzoru.

ORE nie ma także bezpośredniego wpływu na liczbę placówek ani liczbę miejsc.

Najbardziej istotne zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej 10 grudnia 2010 r.:

- Usankcjonowanie kierowania do MOW* i MOS w trybie art. 26 UPN;
- Skrócenie terminu doprowadzenia nieletniego do wskazanej mu placówki do 1 miesiąca (poprzednio: 3 miesiące);
- Skrócenie terminu doprowadzenia nieletniego z ucieczki/niepowrotu do 4 tygodni (poprzednio: 8 tygodni)
- Uregulowanie kwestii dotyczącej doprowadzenia nieletniego do wskazanej mu placówki;
- Usankcjonowanie współpracy poprzez system teleinformatyczny pomiędzy ORE a jednostkami samorządu terytorialnego i placówkami MOW i MOS.
- Uregulowanie kwestii partycypowania w kosztach utrzymania nieletniego, który jest wychowankiem placówki opiekuńczo-wychowawczej.

-----
* aktualnie trwa przystosowywanie się niektórych placówek do obsługi tego trybu

Rekrutacja do MOW i MOS

MOW – jeden tryb.

Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze przeznaczone są wyłącznie dla młodzieży, wobec której Sądy Rodzinne i Nieletnich zastosowały (w trybie Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) środek wychowawczy w postaci umieszczenia w MOW.

MOS – dwa tryby:

- **na wniosek rodziców - niezbędne** Orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Jest to tzw. tryb pozasądowy;
- **na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego** o umieszczeniu w MOS. Analogicznie, jak to ma miejsce w przypadku rekrutacji przez MOWy

Liczba placówek MOW i MOS na terenie kraju i liczba miejsc

➤ **78 - Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych: 4808 miejsc.**

W ciągu 7 lat wzrost liczby placówek o 33 (likwidacja jednej w 2009r.).

Uwaga: Liczbę miejsc w MOWach należy uznać za wystarczającą do potrzeb mierzonych liczbą postanowień sądowych.

➤ **66 – Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii: 3328 miejsc w internatach.**

W ciągu 7 lat wzrost liczby placówek o 57 (przekształcenie jednej w MOW w 2010r.)

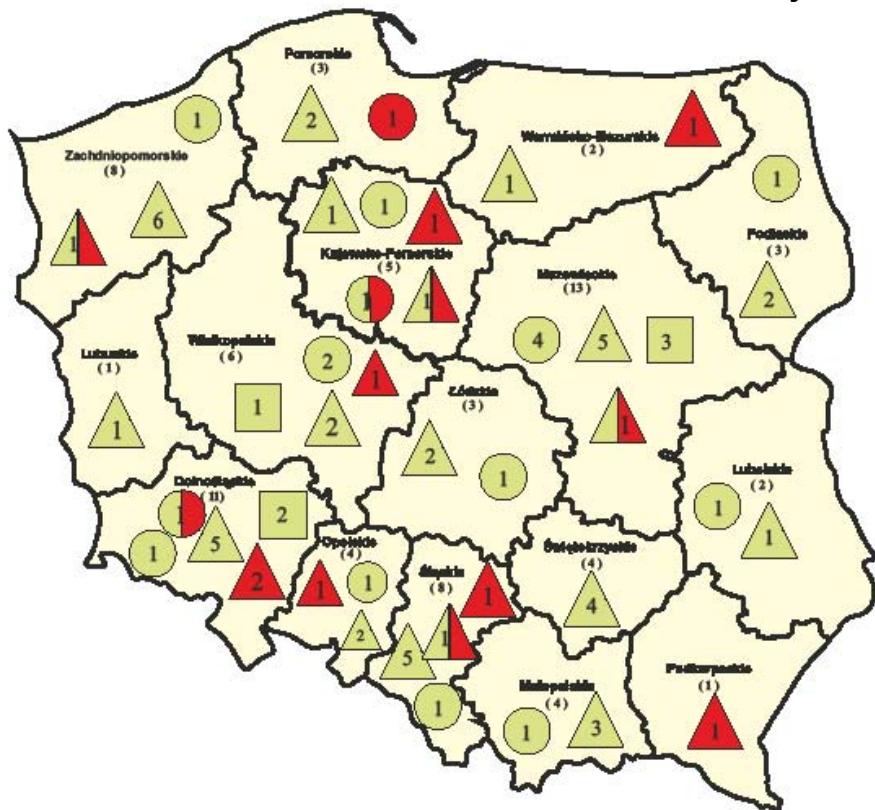
Łącznie: 8136 miejsc w internatach w 144 placówkach MOW i MOS.

Poniższa tabela obrazuje wzrost liczby placówek MOW i MOS (i miejsc stacjonarnych) w latach 2004 – 2011

Rok	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii
Rodzaj placówki		
2004	45 placówek - 2873 miejsca	9 placówek – 1337 miejsc, w tym 1189 miejsc „ambulatoryjnych” i tylko 148 miejsc w internatach
2006	52 placówki – 3300 miejsc	10 placówek- 1370 miejsc, w tym jedynie 190 miejsc w internatach.
1.09.2011	78 placówek - 4808 miejsc	66 placówek – 3328 miejsc w internatach + ponad 700 miejsc „ambulatoryjnych”

Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze - ogółem 78 placówek
(stan na dzień 01.09.2011)

Miejsc: 4808

Rozmieszczenie Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych
(stan na dzień 01.09.2011)

Ogółem: 78 placówki

Legenda:

- MOW resocjalizacyjny koedukacja
  - MOW resocjalizacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjny dla dziewcząt
  - MOW resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla dziewcząt
  - MOW resocjalizacyjny i resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjny i resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla dziewcząt
- (2) Liczbę placówek w województwie

Legenda:

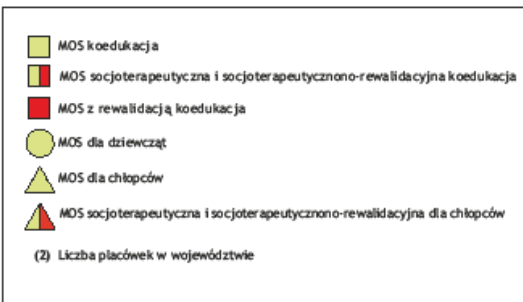
- MOW resocjalizacyjny koedukacja
  - MOW resocjalizacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjny dla dziewcząt
  - MOW resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla dziewcząt
  - MOW resocjalizacyjny i resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla chłopców
  - MOW resocjalizacyjny i resocjalizacyjno-rewalidacyjny dla dziewcząt
- (2) Liczbę placówek w województwie

Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii - ogółem 66 placówek
(stan na dzień 01.09.2011)

Miejsc: 3328

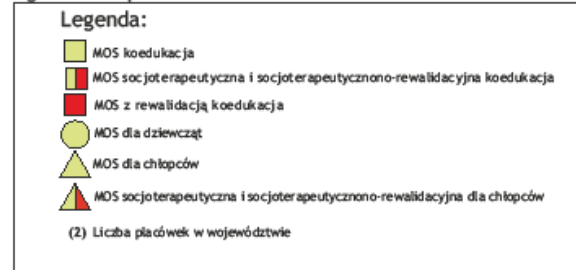
Ogółem: 66 placówek

Rozmieszczenie Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii
(stan na dzień 01.09.2011)

Ogółem: 66 placówek

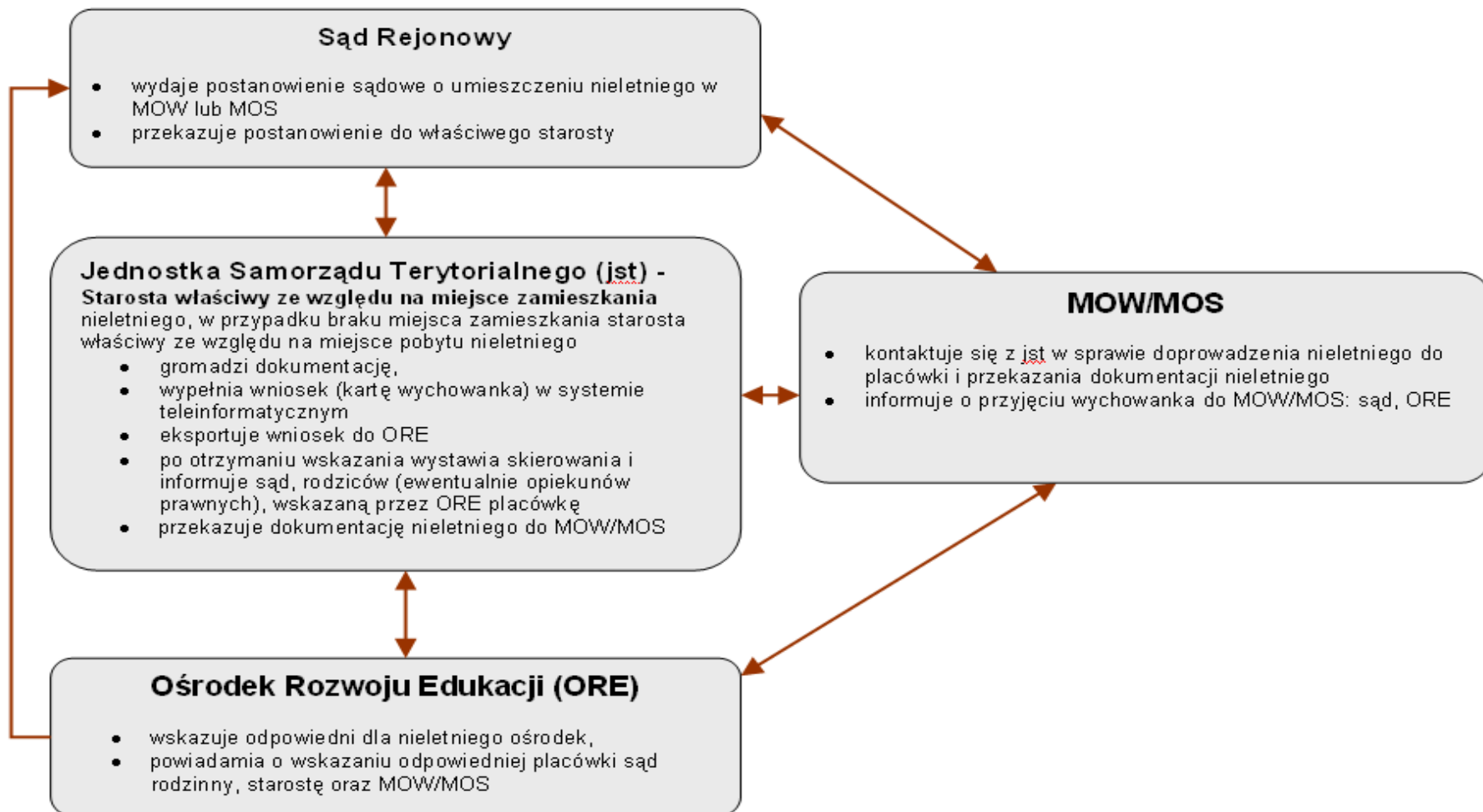

Charakterystyka rozwiązań dotyczących umieszczania nieletnich w MOW i MOS w przeszłości i obecnie

lata		
←1994	<ul style="list-style-type: none"> ▪Jeden ośrodek kierowania dla dziewcząt przy MOW w Łodzi obsługujący cały kraj; ▪Jeden ośrodek kierowania dla chłopców przy MOW w Warszawie obsługujący cały kraj 	Rozwiązanie optymalne na ówczesne czasy, obarczone jednakże znacznymi ograniczeniami dotyczącymi komunikacji i przetwarzania danych
1994 → 31.12.1999	<p>4 ośrodki kierowania obsługujące 4 (zdefiniowane) obszary Polski kierujące dziewczęta i chłopców ze swoich obszarów działania do placówek typu MOW usytuowanych także na tym terenie. Ośrodki kierowania funkcjonowały przy placówkach MOW w Warszawie, Łodzi, Antoniewie.</p> <p>Łączna liczba placówek typu MOW = 46</p>	Funkcjonalność, jak wyżej z tą różnicą, że 1 ośrodek kierowania obsługiwał jedynie swój obszar działania czyli ¼ terenu kraju
1.01.2000 → 31.12.2003	<p>365 organy kierujące (starostwa powiatowe) do 45 placówek typu MOW usytuowanych na terenie kraju.</p> <p>W tym okresie (4 lata) placówki funkcjonowały w strukturze resortu polityki społecznej</p>	Każdy starosta samodzielnie szukał miejsc dla nieletnich ze swego terenu, co z powodu braku informacji oraz zbyt małej oferty - w znacznej mierze - było niewykonalne.
1.01.2004 → nadal	<p>Jeden centralny ośrodek kierowania (usytuowany w ORE, dawniej CMPPP) do 78 placówek typu MOW i 66 placówek typu MOS.</p>	Pełna funkcjonalność, wynikająca z nowoczesnych technologii przetwarzania danych i komunikacji. Bieżące analizy stanu i potrzeb. Raportowanie i prognozowanie.

Schemat kierowania nieletnich do MOW/MOS

Ważne: procedura ORE związana z wyszukaniem odpowiedniego miejsca i dokonanie wskazania trwa jedynie kilkadziesiąt sekund.

System teleinformatyczny jako narzędzie współpracy, źródło danych i informacji

Ogólnopolski system kierowania nieletnich do placówek resocjalizacyjnych resortu edukacji ma charakter centralny dla całego kraju i zapewnia:

1. kompleksową współpracę pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za kierowanie nieletnich do placówek resocjalizacyjnych resortu edukacji, czyli:

- starostami powiatowymi /instytucjami przez nich upoważnionymi/;
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji;
- placówkami resocjalizacyjnymi i socjoterapeutycznymi resortu edukacji;

2. możliwość wykonywania raportów i analiz.

Podstawą jest system informatyczny działający w oparciu o:

- System baz danych dotyczących poszczególnych placówek uwzględniający m.in. liczbę miejsc, płeć, typy szkół, specyfikę klas, języki obce, przedmioty zawodowe, etc.;
- Bazę danych dotyczących nieletnich, wobec których wydano postanowienie o konieczności zastosowania środka w postaci umieszczenia w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym lub Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii;
- System baz danych dotyczących jednostek samorządu terytorialnego i osób upoważnionych do współpracy.

System jest zarejestrowany przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych pod nazwą „Nieletni kierowani do młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków socjoterapii”.

Początki były takie !!!
Rok 2004

KONTROLA HASŁA

ZMIANA HASŁA

ważne do **2011-04-06**

Rozwiń całe | Zwiń całe

Administrator ORE

- Zawartość serwisu
- Działy do edycji
- Wychowankowie
  - Dodaj
  - Niedoprow. wskaz. (669)
  - Niedoprow. wskaz. z art. 26 Upn (187)
  - Wskazani - błędy (1)
  - Oczekują (1133)
  - Oczekują z art. 26 Upn (221)
  - Do przeniesienia (4)
  - Do skreślenia (9)
  - Przenoszeni-zmiana szkoły (0)
  - Na ucieczce (202)
  - Art. 71 b (865)
  - Art. 26 Upn (1518)
  - Bufor - oczekujący (75)
  - Bufor - oczekujący z art. 26 Upn (11)
  - Bufor - archiwum
  - Szukaj
  - Lista wskazań
  - Czas przebywania
  - Archiwum wychowanków
  - Eksport z archiwum wychowanków
- Placówki Narzędzia
- Placówki lista
- Starostwa
- Sądy
- Samodzielne województwa
- Wizytatorzy
- Użytkownicy
- Raporty
- Opcje serwisowe

Dane Wychowanka

PONAGLENIA (0)

Test Anna

ur. 1968-02-12, **Msc. urodzenia** : Warszawa
ul.Zawiszy 24 m.23; 03-128 Warszawa

Przenieś do archiwum

Proszę wybrać placówkę !!!

Kontakt ze starostwem

ORE
Polna 46 A
00-644 Warszawa
Telefon: 22 825 44 51
Email: systemkierowania@ore.edu.pl

Osoby upoważnione :

aa aa - wachowiak@subaru.org.pl
Czajka Jolanta - jolanta.czajka@ore.edu.pl
Kulesza Joanna - jkulesza@cmppp.edu.pl
Laskowski Andrzej - andrzej.laskowski@ore.edu.pl
Spychalski Piotr - piotr.spychalski@ore.edu.pl

Kontakt z placówką

Teł. :
Fax :

Osoby kontaktowe:

ID	46451
Postanowienie w trybie Art. 26 Upn	tak ☐ /nie ☒
Data wydania postanowienia tymczasowego	
Sygnatura wydania postanowienia tymczasowego	
1. Kierowanie do :*	MOW
2. Płeć*	K
3. Imię *	Anna
4. Nazwisko *	Test
5. Data urodzenia (RRRR-MM-DD) *	1968-02-12
6. Miejsce urodzenia	Warszawa
7. Nr PESEL	6 8 0 2 1 2 1 2 8 8 8
8. Województwo (miejsce zamieszkania)	mazowieckie
9. Adres zameldowania	ul.Zawiszy 24 m.23; 03-128 Warszawa

Centralny System Kierowania Nieletnich do placówek resocjalizacyjnych Resourtu Edukacji :: - Windows Internet Explorer

https://www.systemkierowania.ore.edu.pl/admin/index.php?id=11&idwych=46451

Ulubione User Login Pobierz więcej dodatków

Centralny System Kierowania Nieletnich do pla...

Strona Bezpieczeństwo

13c. Adres prawnego opiekuna	
14a. Sąd (wydział, adres)	Sąd Rejonowy; III WRiN; ul.Kocjana 12; 00-346 Warszawa
14b. Sygnatura akt sądowych	Now III 124/2010
14c. Data wydania postanowienia sądowego /złożenie prośby (RRRR-MM-DD)	2010-12-09
15. Instytucja wnioskująca o wydanie wskazania	! testowe JST
15a. Instytucja wnioskująca o wydanie wskazania (nazwa, adres)	ORE Polna 46 A 00-644 Warszawa
15b. Sygnatura akt instytucji wnioskującej	WE-23-al/2010
16. Placówka dotychczasowa: nazwa, adres	MOW-Goniądz
17. Poziom rozwoju intelektualnego	norma
18. Kierowany do placówki typu	resocjalizacyjnej
19. Etap edukacji	zasadnicza szkoła zawodowa Szkoła 1 Klasa
20. Język obcy 1	angielski
20.a Język obcy 2	rosyjski
21. Zawód	krawcowa
22. Schorzenia	brak informacji
23. Czy, kiedy i gdzie przebywał w szpitalu (zwłaszcza w psychiatrycznym)	nie
24. Uzależnienia	śr. odurz. i subst. psychotrop. - tak ☐ / nie ☒ alkohol - tak ☐ / nie ☒
25. Talenty, zdolności, umiejętności, zainteresowania	uzdolnienia muzyczne, gra na gitarze

Internet | Tryb chroniony: wyłączony

14

100%

13:18 2011-04-03

Dokument1... MOW i MO... MOW i MO... ROZPORZA... Centralny... prezentacje... mowimos Konferencj...

Kryteria wskazywania placówek w odniesieniu do konkretnych nieletnich

Pracownik ORE analizuje dane dotyczące nieletniego i wskazuje konkretny ośrodek uwzględniając m.in.:

- Treść postanowienia sądowego;
- Płeć;
- Poziom rozwoju intelektualnego;
- Etap edukacji (klasa/szkoła) → uwaga: kierujemy na miejsce w konkretnej szkole/klasie;
- Odległość od miejsca zamieszkania;
- Zainteresowania, umiejętności, predyspozycje, ewentualne inne wskazania i przeciwwskazania.

Główne kategorie ujawnionych problemów¹, których wyeliminowanie jest trudne z uwagi na to, że omawiana problematyka znajduje się w obszarach kompetencyjnych aż 5 resortów².

-----
¹od 2004 roku dokonano przeszło 35 tys. wskazań;

2

- **Ministerstwo Edukacji Narodowej;**
- **Ministerstwo Sprawiedliwości;**
- **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;**
- **Ministerstwo Zdrowia;**
- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**

Niedoprowadzanie nieletnich do wskazywanych placówek

Skala tego zjawiska dochodzi do 20% co przy przeszło 8000 miejscach w obu kategoriach placówek i 9000 wskazań rocznie (w roku bieżącym) jest istotnym problemem.

W ten sposób marnotrawiony jest potencjał placówek i środki finansowe oraz generowana jest kolejka oczekujących na skutek wielokrotnego kierowania tych samych nieletnich .

Główne przyczyny niedoprowadzeń:

Brak realizacji wydawanych nakazów doprowadzenia (niemożność ustalenia miejsca pobytu);

Niewydawanie nakazów doprowadzeń;

nowo ujawnione zjawisko: urlopy w okresie wakacyjnym

Niewydawanie „zarządzeń” dotyczących poinformowania **zainteresowanych** instytucji o podjętych decyzjach i zmianach postanowień np. o odroczeniu (zawieszaniu wykonania) postanowienia o zastosowaniu środka wychowawczego o umieszczeniu w MOW lub MOS.

Inne problemy mające wpływ na realizację postanowień:

- Odmowy przyjmowania przez placówki nieletnich wymagających leczenia (dot. MOW i MOS);
- Błędne dane dotyczące etapu edukacji nieletnich (dotyczy aktualizacji danych przez JST);
- Odmowy przyjmowania przez MOSy nieletnich, którzy popełnili czyny zabronione;
- Nierównomierne rozmieszczenie placówek na terenie kraju;
- Niewystarczająca liczba MOSów (vide: raport „Analiza bazy i struktury miejsc w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii” – materiał do pobrania ze strony: www.ore.edu.pl);
- Nieelastyczna polityka edukacyjna niektórych placówek;
- Mało atrakcyjna oferta kształcenia zawodowego placówek.

Cd.

Znaczny wzrost liczby przypadków umieszczania dotychczasowych wychowanków placówek socjalizacyjnych w MOWach i MOSach;

Zdejmowanie przez placówki socjalizacyjne swoich dotychczasowych wychowanków z chwilą umieszczenia ich w MOWach lub MOSach;

Perturbacje związane z finansowaniem kosztów opieki w odniesieniu do wychowanków placówek socjalizacyjnych przebywających czasowo w MOWach i MOSach – dotyczy placówek i organów prowadzących te placówki.

Ok. 80% spośród oczekujących na wolne miejsca w MOW to nieletni którzy mieli już wskazywane placówki (częstokroć wielokrotnie) i nie byli do nich doprowadzani oraz ci, którzy w najbliższym czasie kończą 18 r.ż.; 10% to nieletni bezwzględnie wymagający leczenia przed umieszczeniem w MOW.

Oczekujący na wolne miejsca w MOW

stan na godz. 9:10 dnia 21.09.2011 r.

Szkoła	Klasa	Chłopcy		Dziewczęta	
		n	up.	n	up.
Szkoła podstawowa	1	0	0	0	0
	2	0	0	0	0
	3	0	0	0	1
	4	0	0	1	2
	5	0	0	0	0
	6	1	0	0	0
Gimnazjum	1	1	0	0	0
	2	0	0	1	0
	3	0	0	0	0
ZSZ	1	8	1	31	0
	2	1	0	1	2
Szkoły ponadgimnazjalne (LO,LP,T)	1	9	0	25	0
	2	4	0	3	0
	3	0	0	1	0
	4	0	0	0	0
Razem		24	1	63	5

Oczekujący na wolne miejsca w MOS

stan na godz. 9:10 dnia 21.09.2011 r.

Szkoła	Klasa	Chłopcy		Dziewczęta	
		n	up.	n	up.
Szkoła podstawowa	1	0	0	0	0
	2	3	2	0	0
	3	1	2	0	0
	4	1	7	2	0
	5	4	6	9	0
	6	1	7	26	2
Gimnazjum	1	21	1	71	0
	2	17	3	76	0
	3	7	14	62	0
ZSZ	1	65	2	45	1
	2	9	0	6	0
Szkoły ponadgimnazjalne (LO,LP,T)	1	6	0	18	0
	2	0	0	9	0
	3	0	0	0	0
	4	0	0	0	0
Razem		135	44	324	3

Z ostatniej chwili (stan na godz. 13:45):

Nieobsadzonych jest 515 miejsc w MOWach z powodu braku „chętnych”;

Niedoprowadzonych wskazanych do MOW i MOS jest 1122.

Przyszłość

- Doprowadzenie do sytuacji kiedy poszczególne województwa staną się samodzielne, tzn. kiedy oferta miejsc w placówkach poszczególnych województw będzie zabezpieczała potrzeby nieletnich z tego terenu*;
- Osiągnięcie takiego stanu umożliwi rezygnację z „centralnego ogólnopolskiego systemu kierowania” na rzecz umieszczania nieletnich w obrębie danego województwa i wojewódzkiego trybu kierowania**
- Wyeliminowanie wcześniej wymienionych negatywnych zjawisk !

*warunek: dostosowanie oferty do zdiagnozowanych w r.2009 przez CMPPP potrzeb (vide: „Analiza bazy i struktury...”)

**System teleinformatyczny jest już do tego przygotowany !₂₄

Serdecznie dziękuję za uwagę

Andrzej Laskowski

Kierownik Wydziału Resocjalizacji i Socjoterapii
w Ośrodku Rozwoju Edukacji

andrzej.laskowski@ore.edu.pl